

תחנון במקום חתן ובעל ברית

שוע"ר סי' קלא

א לאחר שסיים השליח ציבור חזרת התפלה נופלים על פניהם, ומתחננים כל מקום לפי מנהגו, וגם עיקר נפילת אפים הוא מנהג שנהגו כל ישראל מימות עולם, ואף על פי כן אינה חובה אלא רשות. לכן כל הלכותיה תלויות במנהג, כמו שיתבאר.

ותחינה זו שמתחנן בנפילת אפים צריך לומר מיד אחר התפלה, אבל אם הפסיק ועסק בדברים אחרים אחר התפלה שוב אין תחינתו נשמעת כל כך, לכן אין לדבר בין תפלה לנפילת אפים (אע"פ שמן הדין אין איסור בדבר שהרי עיקר נפילת אפים היא רשות). ומכל מקום אין צריך לזהר אלא מלהפסיק ולעסוק בדברים אחרים לגמרי, אבל שיחה מועטת אין לחוש. וכל שאין מפסיקין בדברים אחרים לגמרי יכול לילך אחר התפלה למקום אחר ליפול שם על פניו.

ב לאחר שנפל על פניו יגביה ראשו ויתחנו מעט מיושב כל מקום ומקום לפי מנהגו. ומנהג פשוט לומר ואנחנו לא נדע מה נעשה כו', לפי שהתפללנו בכל ענין שיוכל אדם שיתפלל בישיבה ובעמידה ובנפילת אפים, כאשר עשה משה רבינו עליו השלום שנאמר ואשב בהר וגו' ואתנפל לפני ה' וגו', ומאחר שאין בנו כח להתפלל בענין אחר אנו אומרים ואנחנו לא נדע מה נעשה כו'.

ה נהגו שלא ליפול על פניהם בבית החתן ביום כניסתו לחופה, מפני שיום טוב שלו הוא. ולא בבית הכנסת ביום מילה, מפני שמצות מילה בשמחה קבלו עליהם.

ולא כשיש שם חתן בבית הכנסת.

ו אין מונעין מליפול על פניהם ביום המילה אלא בבית הכנסת שהמילה בו. אבל בבית הכנסת אחר נופלין. ובזמן הקור שמלין התינוק בביתו נוהגים שלא ליפול על פניהם בבית הכנסת שבעל הברית מתפלל שם.

וכל זה בתפלת שחרית שמלין אז התינוק, אבל במנחה אע"פ שמתפללין אצל התינוק אומרים תחנון.

משא"כ בחתן שאין אומרים תחנון כל היום, כשמתפללים אצל החתן, או אם בא לבית הכנסת ביום כניסתו לחופה.

ויש מקומות נוהגים שאין החתנים הולכים לבית הכנסת יום או יומים קודם החופה, כדי שיוכלו הקהל לומר תחנון. אך אם נכנסו לבית הכנסת אומרים תחנון. לבד מיום החופה.

ויש נוהגים שלא לומר תחנון כל ז' כשהחתן בבית הכנסת, שכל ז' ימי המשתה הם לו כרגל.

ואפילו ביום ח' לחופתו (בשחרית) אין נוהגים ליפול על פניהם, כיון שהיתה החופה סמוך לערב (ולא נשלמו ז' ימים עד יום ח' בעת ההיא).

ויש מקומות נוהגים שלא לומר תחנון גם במנחה כשמתפללים אצל התינוק. אבל בבית הכנסת נופלים אע"פ שבעל הברית מתפלל שם.

ובשבת אומרים צדקתך צדק אפילו אין עושין הסעודה אלא בלילה.

שוע"ר סי' רמט

ז בעלי הברית דהיינו המוהל והסנדק.

שוע"ר סי' תע

בעלי הברית דהיינו המוהל והסנדק ואבי הבן.

שוע"ר סי' תצג

בעלי הברית דהיינו המוהל והסנדק ואבי הבן.

שו"ע אהע"ז סי' סב סי"ג

הסועד בבית חתנים, משיתחילו להתעסק בצרכי סעודת נשואין ולהכינה ... מברך נברך שהשמחה במעונו שאכלנו משלו ... והאידנא ערבה כל שמחה ואין אומרים שהשמחה במעונו אלא בז' ימי המשתה.

כנסת הגדולה שם

ראיתי נוהגים פה תירי"א שאפילו שהחתן אינו נכנס להחופה עד לערב, אין נופלין על פניהם בשחר, והי' קשה עלי מנהג ורציתי לבטלו, עד שמצאתיו מפורש בכתבי מה"ר ישראל סי' פ.